

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ
ΑΠΟΦΑΣΗ

Προσφυγή υπ' αριθ. 72212/01
κατατεθείσα από τον Έ. Έ.
κατά της Ελλάδος

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα), συγκροτηθέν στις 18 Σεπτεμβρίου 2003 από τμήμα απαρτιζόμενο από τους δικαστές:

P. LORENZEN, *Πρόεδρος,*

K.Λ. POZAKH,

G. BONELLO,

F. TULKENS,

N. VAJIC,

S. BOTOUCCHAROVA,

E. STEINER,

και από τον S. NIELSEN, *Αναπληρωτή Γραμματέα του Τμήματος,*

Έχον υπόψη την προρρηθείσα προσφυγή η οποία εισήχθη στις 8 Ιουνίου 2001.

Αφού διασκέφτηκε, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Ο προσφεύγων, Έ. Έ., Έλληνας υπήκοος, γεννήθηκε το 1938 και διαμένει στην Αθήνα. Είναι ο εκδότης και διευθυντής της εφημερίδας *Αθηναϊκή*. Εκπροσωπείται ενώπιον του Δικαστηρίου από τον Δικηγόρο Αθηνών Π. Τζεβελέκο. Η εναγόμενη Κυβέρνηση εκπροσωπείται από τους εκπροσώπους του πληρεξουσίου της, Β. Κυριαζόπουλο, Πάρεδρο

του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και Μ. Παπίδα, Δικαστική Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Τα πραγματικά περιστατικά, όπως εξετέθησαν από τους διαδίκους, έχουν εν περιλήψει ως εξής:

Στις 30 και 31 Οκτωβρίου 1997, η *Αθηναϊκή* δημοσίευσε δύο άρθρα στα οποία υπήρχαν ισχυρισμοί ότι κάποιος Μ.Π. ήταν ύποπτος συνεργασίας με τους Γερμανούς κατά την περίοδο της Κατοχής κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι τα εν λόγω άρθρα αφορούσαν έναν πρώην υπουργό.

Στις 6 Νοεμβρίου 1997, ένας εξάδελφος του πρώην υπουργού, ο οποίος φέρει το αυτό ονοματεπώνυμο, θεωρώντας ότι εκείνος ήταν το πρόσωπο το οποίο αναφερόταν στα εν λόγω άρθρα, κατέθεσε μήνυση κατά του προσφεύγοντος και της εφημερίδας για συκοφαντική δυσφήμιση και εξύβριση.

Στις 14 Ιανουαρίου 1999, με την απόφαση 589/1999, το Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών έκρινε ότι τα επίμαχα άρθρα είχαν συνταχθεί κατά τέτοιον τρόπο ώστε να είναι δυνατόν το αναφερόμενο πρόσωπο να είναι είτε ο πρώην υπουργός είτε ο φέρων το αυτό ονοματεπώνυμο εξάδελφός του. Ωστόσο, οι ισχυρισμοί σε βάρος του τελευταίου ήταν παντελώς αστήρικτες και οι εναγόμενοι ήταν σε θέση να αντιληφθούν ότι οι κατηγορίες τους ήταν αβάσιμες και ότι προσέβαλλαν την τιμή και την υπόληψη του προσφεύγοντος. Ως εκ τούτου, το δικαστήριο κήρυξε τον προσφεύγοντα και την εφημερίδα ενόχους συκοφαντικής δυσφημίσεως και εξυβρίσεως, και τους καταδίκασε να καταβάλει ο καθένας στον εξάδελφο του πρώην υπουργού πενήντα εκατομμύρια δραχμές (146 735 ευρώ) ως αποζημίωση. Δυνάμει του άρθρου 4 του Νόμου 2243/1994, το κατώτερο ποσό το οποίο προβλέπεται για παρόμοια αδικήματα τα οποία διαπράττονται δια του Τύπου, ανέρχεται σε δέκα εκατομμύρια δραχμές (29 347 ευρώ).

Στις 3 Μαΐου 1999, ο προσφεύγων και η εφημερίδα εφεσίβαλαν την εν

λόγω απόφαση. Υπεστήριξαν ότι η καταδίκη τους είχε λάβει χώρα μετά το πέρας μιας μη δίκαιης διαδικασίας και προσέβαλλε την ελευθερία του Τύπου. Επικαλέσθηκαν δε τα άρθρα 6 και 10 της Συμβάσεως.

Στις 27 Απριλίου 2000, με την απόφαση 3662/2000, το Εφετείο Αθηνών επικύρωσε την προσβληθείσα απόφαση, μειώνοντας ωστόσο το ποσό της αποζημιώσεως σε είκοσι εκατομμύρια δραχμές (58 694 ευρώ).

Στις 22 Μαΐου 2000, ο προσφεύγων και η εφημερίδα κατέθεσαν αίτηση αναιρέσεως. Στο υπόμνημά τους, επέμεναν στην πρωταρχική σημασία της ελευθερίας της έκφρασης για τους δημοσιογράφους. Κατ' αυτούς, η καταδίκη τους ουδόλως ήταν δικαιολογημένη υπό το πρίσμα του άρθρου 10 της Συμβάσεως. Παράλληλα, οι εκκαλούντες ασκούσαν κριτική η οποία αφορούσε την «επείγουσα» σε βάρος τους διαδικασία και την έλλειψη αμεροληψίας των επιληφθέντων της υποθέσεως δικαστηρίων.

Στις 15 Μαρτίου 2001, ο Άρειος Πάγος απέρριψε την αίτηση αναιρέσεως (απόφαση 418/2001).

ΑΙΤΙΑΣΕΙΣ

1. Επικαλούμενος τα άρθρα 6 § 1 και 14 της Συμβάσεως, ο προσφεύγων παραπονείται ότι η υπόθεσή του δεν δικάστηκε δίκαιως και ότι η ειδική διαδικασία η οποία ακολουθήθηκε στην περίπτωση του, ήταν μία «επείγουσα» διαδικασία η οποία δεν προσέφερε όλα τα εχέγγυα τα οποία προβλέπονται από τις συνήθεις διαδικασίες. Κατά τον προσφεύγοντα, αυτή η δυσμενής μεταχείριση, την οποία υφίστανται οι δημοσιογράφοι, του είχε στερήσει το δικαίωμά του σε δίκαια δίκη.

2. Επικαλούμενος το άρθρο 10 της Συμβάσεως, ο προσφεύγων παραπονείται, τέλος, ότι παραβιάσθηκε το δικαίωμά του στην ελευθερία της εκφράσεως.

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στις 29 Αυγούστου 2002, το Δικαστήριο αποφάσισε να γνωστοποιήσει την προσφυγή στην εναγόμενη Κυβέρνηση, συμφώνως προς το άρθρο 54 & 2

β) του Κανονισμού του Δικαστηρίου.

Η Κυβέρνηση υπέβαλε τις παρατηρήσεις της στις 30 Δεκεμβρίου 2002. Η Γραμματεία δεν έλαβε παρατηρήσεις εκ μέρους του προσφεύγοντος εντός της προθεσμίας την οποία του είχε αρχικώς παραχωρήσει. Με την από 17 Μαρτίου 2003 συστημένη επιστολή μετ' αποδεικτικού παραλαβής, ο συνήγορος του προσφεύγοντος πληροφορήθηκε ότι δυνάμει του άρθρου 37 § 1 α) της Συμβάσεως, το Δικαστήριο δύναται να διαγράψει προσφυγή από το πινάκιο όταν οι περιστάσεις επιτρέπουν να θεωρηθεί ότι ο προσφεύγων δεν επιθυμεί πλέον την εκδίκαση της υποθέσεώς του. Ουδεμία επιστολή εστάλη σε απάντηση της επιστολής του Δικαστηρίου, και έκτοτε ούτε ο προσφεύγων ούτε ο συνήγορός του επικοινωνήσαν με το Δικαστήριο.

Το Δικαστήριο συμπεραίνει ότι ο προσφεύγων δεν επιθυμεί πλέον να εκδικασθεί η υπόθεσή του, υπό την έννοια του άρθρου 37 § 1 α) της Συμβάσεως. Εκτιμά εξ άλλου ότι ουδεμία ειδική περίπτωση σχετική προς τον σεβασμό των δικαιωμάτων τα οποία εγγυάται η Σύμβαση και τα πρωτόκολλα αυτής, απαιτεί τη συνέχιση της μελέτης της προσφυγής.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο, ομοφώνως,

Αποφασίζει όπως διαγράψει την προσφυγή από το πινάκιο.

[υπογραφή δυσανάγνωστη]

Søren NIELSEN

Αναπληρωτής Γραμματέας

[υπογραφή δυσανάγνωστη]

Peer LORENZEN

Πρόεδρος

[Σφραγίδα του Δικαστηρίου]

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο υπηρεσιακό έγγραφο στη Γαλλική γλώσσα.

Αθήνα, 08-10-2003

Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ

ΜΑΡΙΑ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ